

2. Єгоров В. В. Управління витратами на виробництво: теорія та практика: навч. посіб. / В. В. Єгоров, О. І. Грицай. К.: Центр учбової літератури, 2016. 320 с.

УДК 330:004:330.354

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ В ЕКОНОМІЦІ

Свідерська А.В. здобувачка ВО, Мещеряков В.Є. к.е.н., доцент

Державний біотехнологічний університет

У роботі визначено шляхи підвищення ефективності діяльності в аграрному секторі України за рахунок використання сучасних можливостей цифрових технологій в економіці.

Цифрова трансформація в економіці - це процес використання цифрових технологій для зміни бізнесу та його взаємодії з клієнтами. Ця трансформація базується на впровадженні нових технологій, таких як аналітика даних, штучний інтелект і хмарні обчислення. Вона впливає на різні галузі економіки, в тому числі й в аграрному секторі, змінюючи їх структуру та спосіб надання послуг. Наприклад, вона змінює фінансову галузь, торгівлю, виробництво, охорону здоров'я, туризм, роздрібну торгівлю, управління персоналом та логістику. Це призводить до фундаментальних змін у функціонуванні бізнесу та способі його конкуренції на ринку.

Цифрова трансформація суттєво змінила традиційні підходи до бізнесу, спонукаючи компанії до інновацій та створення нових споживчих досвідів [1, 2]. Вона стала джерелом переваги для таких онлайн-гігантів, як Amazon і Google, нішевих гравців, орієнтованих на цифрові технології, наприклад, AirB'n'B, Expedia і Netflix, а також великих корпорацій, зокрема Walmart і Tesco .

Одним з принципів чинників змін у бізнес-моделях стала модель "Freemium" [3]. Ця стратегія передбачає надання базового продукту або послуги безкоштовно, а вибіркові функції або розширені можливості доступні за плату. "Freemium" дозволяє компаніям залучити широке коло користувачів, перевірити попит на платні функції та взаємодіяти з аудиторією через безкоштовний продукт.

Ще одна важлива бізнес-модель, Software-as-a-Service (SaaS), перетворила спосіб, яким користувачі отримують доступ до програмного забезпечення [4]. SaaS передбачає надання програмного забезпечення як послуги через віддалений доступ до централізованих серверів. Ця модель забезпечує користувачам можливість працювати з даними з будь-якого місця та пристрою, а також отримувати технічну підтримку від постачальника. Такий підхід дозволяє компаніям зосередитися на своїх основних завданнях, не турбуючись про складнощі, пов'язані з установкою та обслуговуванням програмного забезпечення.

У цілому, ці нові бізнес-моделі дозволяють компаніям ефективніше використовувати цифрові технології для створення цінності для клієнтів та

забезпечення конкурентних переваг на ринку. Вони відкривають нові можливості для інновацій та змінюють спосіб, яким бізнес взаємодіє зі своїми клієнтами, забезпечуючи більш гнучкий, ефективний та економічний підхід до ведення справ.

Цифрова трансформація суттєво перетворює споживацькі звички. Зміни у способах покупок, зокрема завдяки електронній комерції та соціальним медіа, роблять процес більш зручним. Персоналізований маркетинг на цифрових платформах сприяє взаємодії брендів із клієнтами на особистому рівні. Цифрова трансформація також розширює доступність товарів і послуг через онлайн-платформи та мобільні додатки, сприяючи залученню нових клієнтів. Споживачі стають частиною цифрової екосистеми, де вони знаходять інформацію, порівнюють ціни, здійснюють покупки та спілкуються з брендами. Цифрова трансформація також змінює традиційні бізнес-моделі, створюючи нові, які базуються на цифрових технологіях і надають більшу цінність для клієнтів.

Цифрова трансформація, хоча приносить безліч переваг, також стикається з викликами, які потребують уваги та розуміння. Одним із головних викликів є кібербезпека, оскільки зростає загроза кібератак. Компанії повинні бути готові захищати свої дані від хакерів та інших зловмисників. Приватність даних також стає все важливішою, із збільшенням обсягів збирання та обробки персональної інформації. Проте, цифрова трансформація відкриває безліч можливостей для розвитку бізнесу та економіки. Зокрема, вона дозволяє підприємствам агарного сектору економіки підвищити ефективність та продуктивність, автоматизуючи процеси та оптимізуючи витрати. Крім того, відкриваються нові ринки та можливості для розвитку бізнесу завдяки Інтернету, що розширює географічні межі. Цифрова трансформація вже змінює обличчя бізнесу та суспільства, прискорюючи інновації та полегшуючи доступ до інформації. Для максимального використання переваг цифрової трансформації, компанії повинні бути готові вирішувати виклики, пов'язані з кібербезпекою та приватністю даних, та активно використовувати можливості, які вона відкриває. Тільки так вони зможуть залишатися конкурентоспроможними в цифровій ері.

Список використаних джерел

1. Шалухіна В. В., Ляшенко В. М., Черкаський Г. І., Томчук О. О. Сучасні тенденції та вектори цифрової трансформації в Україні. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 2. С. 219 – 225.
2. Манцуров І.Г., Храпунова Я.В., Омельченко В.П., Барвінок А.С. Методологія статистичного оцінювання стану і динаміки цифрової трансформації України. *Економіка України*. 2022. № 3. С. 39—56. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.03.039>.
3. Yanying Shang, Junfeng Jiang, Yamin Zhang, Ruochen Zhang, Peiqing Liu. When does a freemium business model lead to high performance? — A qualitative comparative analysis based on fuzzy Sets. *Heliyon*. 2024. № 10. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e25149>.
4. Bessemer Venture Partners. The SaaS business model: A comprehensive analysis. URL: <https://www.bvp.com/atlas>.